

„TAKOVÝ SOCIALISMUS NEHCEME!“

Tisková zpráva ze dne 2. 2. 2024, Ústav pro studium totalitních režimů

Ústav pro studium totalitních režimů vydal spolu s nakladatelstvím Akropolis knihu historika Jakuba Šloufa „Takový socialismus nechceme!“. Mapuje v ní protesty a stávky průmyslového dělnictva v českých zemích v letech 1945-1968.

VÍCE NEŽ 400 STÁVEK

„Stávky byly v éře státního socialismu překvapivě častým fenoménem,“ říká ke své knize autor Jakub Šlouf a pokračuje: „V období, které mapuje tato kniha, podle dostupných pramenů proběhly více než čtyři stovky různých stávek. A pravděpodobně jich bylo daleko víc, ale režim je nebyl na centrální úrovni schopen všechny evidovat.“

KDO STÁVKOVAL NEJVÍCE?

Průmysloví dělníci sice patřili v rámci diktatury k privilegovaným a loajálním částem společnosti, přesto paradoxně byli zdaleka nejčastěji protestující společenskou skupinou. Mohli si totiž, na rozdíl od jiných, dovolit razantně prosazovat své zájmy. Tehdejší stávky nebyly odbojovými akty, ale extrémní formou kolektivního vyjednávání, která kompenzovala deficit nezávislých zastupitelských orgánů. Vycházely většinou ze mzdových a sociálních otázek, ke svým cílům využívaly často nižší stupně odborových a stranických organizací a nezřídka se legitimizovaly vůči nadřazeným institucím užíváním socialistické ideologie.

ČTYŘI KAPITOLY A PŘÍLOHY

Kniha je rozdělena do čtyř kapitol. V úvodní autor probírá teoretická východiska, prameny a dosavadní stav poznání a v následných se zabývá jednotlivými obdobími – radikalizací socialistické kultury protestu průmyslového dělnictva v letech 1945-1948, první fázi státního socialismu 1948-1953 a nakonec protesty v poststalinském období v letech 1953-1968. Na závěr nechybějí ani přílohy s přehledem stávek podle místa, délky trvání, počtu účastníků stávky a následných postihů organizátorů a účastníků.

JAK ZORGANIZOVAT STÁVKU?

A získal díky své knize Jakub Šlouf potřebné know-how k tomu, že by také dokázal zorganizovat nějaký kolektivní protest? „*Jak strategie protestujících, tak strategie orgánů, snažících se stávky a protesty potlačovat, se samozřejmě v čase měnily. Spolu s tím se výrazně měnily i nástroje, které demonstranti, potažmo režim, používali. Takže poučit se můžeme, ale k přímé aplikaci to samozřejmě nevede. Nicméně, kdo by měl zájem stávky pořádat či potlačovat, jistě na své otázky v knize ‚Takový socialismus nechceme!‘ odpovědi najde.*“

Knihu lze zakoupit ve vybraných knihkupectvích nebo na stránkách knihkupectví kosmas.cz.

www.ustrcr.cz

Sledujte nás dále na sociálních sítích:

 [Facebook](#)

 [Instagram](#)

 [X \(Twitter\)](#)

 [Youtube](#)

ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (ÚSTR) je organizační složkou státu, do jehož činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (Činnost a poslání ÚSTR jsou ukotveny Zákonem o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek 181/2007 Sb. ze dne 8. 6. 2007). Definuje se jako paměťová instituce zkoumající dobu nacistické okupace 1939–45 a dobu komunistické nadvlády 1948–1989. Poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse. Spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách, stejně tak se zahraničními institucemi a osobami, které mají obdobné zaměření. Podřízenou organizací ÚSTR je **Archiv bezpečnostních složek (ABS)**, který spravuje veškeré písemnosti všech bezpečnostních složek z doby nacismu i komunismu, tedy nejenom Státní bezpečnosti, ale i Veřejné bezpečnosti, civilní a vojenské rozvědky. Ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů je od 1. 5. 2022 Ladislav Kudrna.

KONTAKT PRO NOVINÁŘE:

Ústav pro studium totalitních režimů:

Petra Jungwirthová, tisková mluvčí, M: 770 172 146, EM: press@ustrcr.cz